

- 7.
6. Causa materialis, CIRCA QUID?
7. Causa finalis, CUR?
8. Causa formalis, UBI, QUANDO, QUOMODO?
9. Ipse effectus indicatur per circumstantiam QUID?
10. Circumstantiarum differentiae sunt innumerabiles;
præcipuæ desumuntur ab ipsarum naturâ, qualitatibus,
vi & potestate.
11. Circumstantiæ aliæ sunt *specificativæ* actionum hu-
manarum; quæ sc. earum formam aut genericam aut spe-
cificam constituunt.
12. Quædam sunt circumstantiæ *alterativæ* actûs, quæ
actuum sive negotiorum differentias accidentales consti-
tuunt.
13. Quædam sunt circumstantiæ *indifferentes* in genere
morum, & quod juris ad factum applicationem attinet.

M E M B R U M IV.

De speciebus actionum humanarum.

1. Species actionum humanarum naturalis ac civilis ra-
tio constituit.
2. Formæ & species actionum ex earundem causis &
circumstantiis consistunt.
3. Formæ & species actionum ad earundem merita re-
cte dijudicanda introductæ sunt.
4. Finis dat mediis & actionibus ad finem ducentibus mo-
dum & mensuram.
5. Inter finem & actiones ad finem ducentes perpetua est
convenientia; ita ut finis rectæ rationi conformis non nisi
actionibus rectæ rationi consonis possit obtineri.
6. Voluntaria actio aut indeliberata est, aut deliberata.
7. Deliberata vocatur actio consilio deliberato suscepta.
8. Omnis actio voluntaria, quæ ad aliquod genus vir-
tutis aut vitii moralis pertinet, dicitur *actio moralis*; &
quæ

Cap. v
M. 4.